
Chính trị Hoa Kỳ đi về đâu?

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

Cuộc bầu cử Quốc Hội vào tháng 11 năm nay sẽ đánh dấu nhiều thay đổi cho chính trường Hoa Kỳ và ảnh hưởng nhiều cho hướng đi của quốc gia Hoa Kỳ cho những năm sắp đến. Lý do là sau khi đảng Cộng Hòa thất bại nặng hai năm trước để cho Dân Chủ nắm giữ cả ngành hành pháp lẫn đa số tại Thượng Viện và Hạ Viện, ngọn gió đã xoay chiều đem lại nhiều ưu thế cho Cộng Hòa cho cuộc bầu cử sắp đến.

Quan trọng nhất là vấn đề kinh tế. Nạn thất nghiệp vẫn còn trầm trọng với tỷ lệ dân không có việc làm ở mức 9.5%. Nếu kể chung cả những người đã quá nản chí không ghi danh để đi kiếm việc nữa và những kẻ phải làm bán thời gian bất đắc dĩ, con số thất nghiệp chung phải tính ra ở mức 16-17%. Dĩ nhiên những người này đều lên án là chính quyền Obama không được việc và sẽ bỏ phiếu chống lại Dân Chủ trong kỳ bầu cử tháng 11 sắp đến này!

Uy tín của Obama trong thời gian gần đây đã xuống thảm hại, mức độ tin tưởng vào Obama xuống dưới 50% và uy tín của đảng Dân Chủ còn xuống nhiều hơn nữa. Trong kỳ bầu sơ bộ mấy tuần lễ trước, nhiều ứng cử viên của Dân Chủ đã từ chối không muốn xuất hiện với Obama vì sợ cử tri tẩy chay mình theo với Obama. Cũng như Thượng Nghị Sĩ Specter của tiểu bang Pennsylvania, đổi đảng từ Cộng Hòa sang Dân Chủ trước kia vì bị cử tri theo Cộng Hòa tẩy chay, nhưng khi bầu cử sơ bộ trong đảng Dân Chủ, cũng bị thua phiếu mặc dù được Obama vận động và ủng hộ hết mình!

Những ứng cử viên tại các vùng có nhiều dân da đen hay dân Mỹ gốc Phi có thể muốn được xuất hiện cùng với Obama để kiếm phiếu của dân thiểu số. Nhưng ứng cử viên các vùng đa số là dân da trắng đều tránh không muốn dính dáng đến Obama. Điều ngầm hiểu và không thể nói ra được là dân da trắng sau khi thấy Obama thành Tổng Thống da đen đầu tiên của Hoa Kỳ đã bắt đầu kỳ thị nặng hơn. Cũng như khi thấy tòa Bạch

Cung từ khi Obama lên đây đan đen vào làm việc, hay khi Michelle Obama tổ chức nhân dịp lễ lạc tại tòa Bạch Cung chiếu trên TV chỉ thấy toàn dân đen được mời. Dĩ nhiên dân da trắng và báo chí, TV không nói ra nhưng ai cũng ngầm hiểu là dân trắng đã ngửa mặt nhiều và chỉ đợi đến ngày đi bầu để bỏ phiếu lại!

Ngoài chuyện kỳ thị, chiều hướng mới của dân chúng Hoa Kỳ là quay trở lại nghiêng về bảo thủ nhiều hơn. Trong những năm của Tổng Thống George W Bush, bảo thủ bị mang tiếng xấu vì đã dẫn dắt quốc gia vào con đường sai lầm của chiến tranh Iraq, cũng như những quá đáng trên Wall Street là mầm mống cho cuộc Đại Suy Thoái kinh tế năm 2008. Nhưng với Obama được bầu lên làm Tổng Thống và chưa đem lại được những khả quan về kinh tế, dân chúng Hoa Kỳ bắt đầu lên án những chương trình cấp tiến của Obama và đảng Dân Chủ và có vẻ muốn nghiêng về bảo thủ trở lại.

Nếu những thăm dò dư luận gần đây về chiều hướng bảo thủ-cấp tiến của xã hội Hoa Kỳ được xác nhận, đây sẽ là một quay chiều nhanh chóng nhất của lịch sử. Vì thường những biến thiên về đường hướng bảo thủ hay cấp tiến trong xã hội Hoa Kỳ phải mất hàng 8 hay 12 năm mới thay đổi trở lại!

Điều đặc biệt nhất trong những biến đổi này là phong trào Tea Party. Phong trào này qui tụ những kẻ bảo thủ cực hữu, hầu hết là da trắng, chống đối Obama và những chương trình như cải tổ bảo hiểm sức khỏe, những cứu nguy cho ngân hàng và Wall Street, cũng như những chương trình kích thích kinh tế, cho rằng sẽ làm băng hoại ngân sách, gia tăng nợ quốc gia. Phong trào này hiện đang lên rất mạnh và đã đem lại nhiều thắng lợi cho các ứng cử viên theo Tea Party như Thượng Nghị Sĩ Scott thắng cử ở tiểu bang Massachusetts khi bầu cử để thay thế chỗ của Thượng Nghị Sĩ Ted Kennedy mới qua đời. Một ứng cử viên khác là Rand Paul cũng ra mặt theo Tea Party và thắng trong kỳ bầu sơ bộ của đảng Cộng Hòa tại Indiana cho chức Thượng Nghị Sĩ.

Rand Paul còn đi xa hơn nữa về bảo thủ quá khích, đòi hủy bỏ Federal Reserve, bỏ các cơ quan như bảo vệ môi sinh EPA, bộ Giáo Dục..., rất cực đoan như bên vực hãng BP trong vụ xì dầu tại vịnh Mễ Tây Cơ, cho là chính quyền Obama bắt chẹt công ty này, đi ngược với tinh thần của chủ nghĩa tư bản! Bị công kích nhiều về vụ này, Rand Paul bị đảng Cộng Hòa khuyến cáo là không nên lên TV tuyên bố hung hăng và cực đoan quá, sẽ làm hại trong vụ bầu cử tháng 11.

Tuy nhiên những thắng thế gần đây của Tea Party cho thấy khuynh hướng quay về bảo thủ tăng cao trong xã hội Hoa Kỳ và có triển vọng làm các chương trình của Obama về kích thích kinh tế hay cải tổ bảo hiểm sức khỏe bị ngăn trở nặng sau kỳ bầu cử tháng 11 tới đây. Những thống kê mới nhất cho thấy dân chúng Hoa Kỳ bất mãn hơn cả với các vụ tung tiền để cứu nguy cho các ngân hàng và Wall Street. Mặc dù chương trình cứu nguy hàng 700 tỷ Mỹ Kim này gọi tắt là TARP, bắt đầu từ thời cuối nhiệm kỳ của Tổng Thống Bush, được coi như thành công vì đã giữ cho tài chính và nền kinh tế không rơi vào vực thẳm tạo nên Great Depression, dân chúng Hoa Kỳ nói chung đều lên án vì cho rằng không giúp dân nghèo hay trung lưu đang bị thất nghiệp lại đi cứu các tay giàu sụ đại tư bản.

Sự bất mãn này được biểu lộ rõ ràng tại thùng phiếu. Như trường hợp Thượng Nghị Sĩ Bennett của đảng Cộng Hòa của tiểu bang Colorado, trong kỳ bầu sơ bộ vừa qua đã bị cử tri tẩy chay chỉ vì đã bỏ phiếu thuận cho chương trình cứu nguy ngân hàng TARP và đã mất chức thua phiếu một kẻ gần như vô danh tiểu tốt khác!

Thượng Nghị Sĩ McCain của Arizona sau khi thất cử thua Obama trong kỳ bầu cử Tổng Thống trước, bây giờ cũng đang bị lúng túng trong vụ tranh cử lại chức Thượng Nghị Sĩ của Arizona. McCain bị một tay Cộng Hòa bảo thủ quá khích khác ra tranh cử sơ bộ của đảng Cộng Hòa và cuộc tranh cử rất gay go chưa biết McCain có ăn được không khi bầu sơ bộ tháng tới. Lý do là McCain

cũng bầu cho TARP và bị phe Cộng Hòa quá khích cho rằng không bảo thủ đủ, ngoài ra cũng bị công kích vì trước kia đã ủng hộ cho vụ luật di dân. Nếu McCain thua vì một tay quá khích bảo thủ hạng nặng, đây sẽ là dấu hiệu xã hội Hoa Kỳ biến thể trầm trọng và sẽ tạo nhiều biến chuyển nguy hiểm.

Quan trọng nhất là ảnh hưởng trên những chương trình kích thích kinh tế. Lý do là đảng Dân Chủ và Obama muốn cứu nguy kinh tế khỏi rơi vào Great Depression như thập niên 30's, sẽ phải tung tiền để kích thích kinh tế hơn nữa như theo chủ thuyết của kinh tế gia Keynes thời của Tổng Thống Roosevelt, mặc kệ thâm thủng ngân sách, cần phải cứu nguy kinh tế bằng cách tung tiền tối đa để kích thích và tạo việc làm cho dân. Nếu sau tháng 11, đảng Cộng Hòa và các ứng cử viên theo phong trào Tea Party thắng thế, nhiều phần đảng Dân Chủ sẽ mất đa số tại cả Hạ Viện lẫn Thượng Viện. Khi đó Obama sẽ bị bó tay không thể làm gì được nữa vì không có cách gì đưa ra thêm những đạo luật để kích thích kinh tế thêm. Ngược lại, đảng Cộng Hòa có thể sẽ ép Obama để cân bằng ngân sách, giảm chi tiêu. Thiếu những kích thích do chính phủ tung tiền ra tiêu, kinh tế sẽ chậm lại và có thể rơi vào suy thoái nặng, hoặc tệ hơn nữa sẽ rơi vào Great Depression còn nặng hơn thời thập niên 30's trước đây.

Tóm lại, những tiên đoán cho chính trị Hoa Kỳ sau kỳ bầu cử tháng 11 này sẽ là Cộng Hòa thắng thế chiếm đa số tại cả Hạ Viện lẫn Thượng Viện. Chính quyền Obama sẽ trở thành hoàn toàn bất lực vì sẽ bị Cộng Hòa dùng quyền đa số bác bỏ hết những đề nghị của Obama đưa ra. Tình trạng này gọi là gridlock, cứng đờ, chính quyền không còn cục cựa được gì nữa, đưa tới những hậu quả nguy hiểm cho chính trị, kinh tế cho Hoa Kỳ và cả toàn cầu vì nhiều phần lúc đó kinh tế khắp nơi sẽ rơi vào Đại Khủng Hoảng. Và cũng như 70 năm về trước, cuộc Đại Khủng Hoảng này sẽ dẫn dắt đến chiến tranh, một cuộc Đại Thế Chiến thứ ba, khó lòng tránh khỏi được.

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng
www.nguyendinhphung.com